

Expunere de motive

Gestionarea informației în societatea contemporană nu mai are un caracter auxiliar – reprezentând doar un hobby pentru orele libere – ci a devenit o provocare centrală pentru noi și copiii noștri. Există un veritabil bombardament informațional, menit să influențeze deciziile în domeniul comercial sau politic, vizând practic alegerile pe care le facem în mod cotidian. În acest context, dezvoltarea unor abilități media și a unei capacități de a judeca critic, în mod independent, informațiile primite, nu constituie un element educațional de specialitate, dedicat doar celor interesați de științele comunicării sau de științele sociale, ci o provocare de bază pentru fiecare tânăr. Potrivit unor studii recente, România este țara cu cea mai mare rată de analfabeți funcționali din Uniunea Europeană, tinerii nefiind capabili să aplice în viața de zi cu zi cunoștințele dobândite la școală. Acest aspect are consecințe grave și pe termen lung, inclusiv asupra modului în care funcționează o societate și asupra deciziilor de orice natură - politică, economică, socială - pe care le iau cetățenii.

În plus, dezvoltarea fenomenului "fake news" generează o criză pentru societatea contemporană și amenință inclusiv buna funcționare a democrațiilor liberale, cu riscuri asupra securității și siguranței naționale. În egală măsură, tendința de ascensiune a ideologiilor extremiste reprezintă un fenomen tot mai conturat în anumite zone, chiar și în unele state europene, iar xenofobia, rasismul și antisemitismul sunt realități cu care încă ne confruntăm. Pe fondul unei crize economice, sociale sau politice, și în contextul manipularilor de tip "fake news", ideologii toxice precum fascismul sau comunismul pot capata avant. Ascensiunea recentă a partidelor izolationiste, rasiste și antieuropene reprezintă o dovadă în acest sens. De altfel, cele două fenomene pot fi strâns legate: fenomenul "fake news" este un pericol la adresa democrației și poate conduce, de exemplu, la creșterea sentimentelor anti-europene sau xenofobe.

În acest context, începând cu ciclul gimnazial, este util ca tinerii să cunoască progresiv noțiuni de bază din teoria comunicării, să înțeleagă care sunt mediile pe care le pot accesa pentru o informare diversă, să își formeze un mecanism critic și analitic de recepționare a știrilor, să identifice manipulările informației în beneficiul unor interese extremiste sau anti-democratice, să filtreze unele informații care au ca scop final îngrădirea și amenințarea unor drepturi fundamentale, să își dezvolte capacitatea de a discerne între un "fake news" și un eveniment real/o informație adevărată,

și, în egală măsură, să poată identifica și să respingă argumentat orice formă de retorică xenofobă, rasistă sau antisemită.

Actuala inițiativă legislativă propune introducerea disciplinei "Educație și cultură media", ca disciplină obligatorie de studiu pentru elevii claselor a VI-a (noțiuni media de bază) și a IX-a (elemente mai complexe). În acest sens, Ministerul Educației va forma un grup de lucru care va include, în mod obligatoriu, reprezentanți ai facultăților care pregătesc specialiști în domeniu comunicării și mass-media, organizații non-guvernamentale, experți din domeniu, care vor elabora un plan de formare a profesorilor, un ghid al planului de învățământ, precum și metodologia aferentă acestuia, dedicate materiei propuse prin prezenta lege.

Potrivit propunerii legislative, ministerul Educației va pregăti un plan-cadru prin care să asigure, în fiecare an, cursuri de pregătire pentru profesorii din unitățile de învățământ gimnazial și liceal care predau ore de limba română, istorie, cultură civică sau filosofie pentru a preda disciplina "Educație și cultură media", dar și pentru ca absolvenții facultăților din domeniul comunicării și mass-media, care au urmat modulul psihopedagogic să poată preda disciplina "Educație și cultură media", în funcție de necesarul de cadre didactice al fiecărei unități școlare.

Inițiator,
Deputat PNL Ovidiu Alexandru Raetchi

1418 - 1311